І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXV. Ч. 112. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ 13-го ЧЕРВНЯ 1958 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, JUNE 13, 1958 No. 112. VOL. LXV.

ПАЛАТА ПРОДОВЖИЛА НА 5 ЛІТ ДІЙСНІСТЬ АКТУ ПРО ВЗАЄМНУ ТОРГІВЛЮ

Вашингтон. — Великою більшістю голосів, бо 317 проти 98 прийняла Палата Репрезентантів запропонований през. Айзенгавером законопроєкт про продовження часу дійсности Акту про взаємні торговельні договори з 1934 р. Прийняття цього законопроєкту вважають великою перемогою президента Айзенгавера, в програмі якого продовжування політики вільної торгівлі, базованої на Акті з 1934 року, є одним із трьох головних завдань, що їх здійснення він поставив собі метою під час теперішньої сесії Конґресу. Два перші із цих завдань є вдержання Акту про взаємну безпеку та реорганізація департаменту оборони. Акт про взаємні торговельні договори був досі базою американської політики вільної торгівлі і тому також продовження його дійсности, що минала 30 червня ц. р., є доказом стабільности американської торговельної політики й великим успіхом уряду през. Айзенгавера.

Прийнято запропонований урядом законопроєкт про продовження дійсности Акту з 1934 р. голосами 184 демократів і 135 республіканців і негайно після голосування переслано його на розгляд Сенату. Акт з 1934 року про взаємні торговельні договори уповноважує Президента підписувати з іншими країнами договори в справі редукції митних оплат і він був основою торговельної політики демократичних і республіканських урядів на протязі останніх років. В тому часі продовжувано його дійсність десять разів, але ніколи більше, як на три роки. Представники уряду вважають теперішнє продовження дійсности цього Акту на дальших 5 років дуже корисним не тільки для економічної безпеки, але й теж для загальної державної безпеки ЗДА. Акт про взаємні торговельні договори уповноважує Президента редукувати митні оплати на десять процент нижче теперішнього рівня на протязі найближчих 12 місяців, але не більше як 25 процент взагалі на протязі всіх 5 років дійсности цього Акту. Крім того Акт уповноважує редукувати до 50 процент митні ставки від вартости товарів. У принятий тепер Палатою Репрезентантів законопроєкт включено теж клявзулю, яка в деяких випадках дає можливість Конґресові (двома третіми всіх голосів) встановляти вищі митні оплати, як ті, що їх пропонує Президент.

Особисті прибутки в травні збільшилися на $ 1,200,000,000

Вашинґтон. — Департамент торгівлі повідомляє, що в травні цього року по раз перший під час теперішньої рецесії збільшилися на 1,200,000,000 долярів особисті прибутки і становили в річному відношенні 344,300,000,000 долярів. В травневому збільшенні 700,000,000 долярів припадає на збільшені заробітні платні (робітників та урядовців). Сума особистих прибутків в травні цього року є тільки на 0.9 відсотка менша від рекордової суми прибутків перед господарською знижкою, хоч тепер є далеко більше число безробітних. Департамент торгівлі дає вияснення, чому збільшилися особисті прибутки в травні цього року. 1. Збільшилися прибутки фармерів. 2. Збільшилися прибутки внаслідок різних виплат з урядової скарбниці. Збільшення руху в торговельному промислі свідчить про те, що господарка країни поліпшується. Економісти остерігають, що те поліпшення економіки буде відбуватися повільним темпом, і повного добробуту можна сподіватися при кінці цього року.

Білий Дім обороняє Адамса

Вашинґтон. — Секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті заявив, що головний дорадник президента Айзенгавера Шерман Адамс напевно очистить себе з тих закидів, які йому поставлено на підкомісії для контролі урядових недоглядів в Палаті Репрезентантів. Згідно з тими закидами за Адамса мав платити готелеві рахунки бостонський промисловець Бернард Голдфайн, щоб тим способом здобувати прихильні для себе рішення в деяких урядових аґенціях. Адамс був на відпочинку в стейті Ню Гемшир і він після повороту до столиці негайно зложить відповідну заяву в цій справі. Секретар Білого Дому Гаґерті заявив, що президент Айзенгавер має повне довір'я до свого головного дорадника. Голдфайн заявляє, що він ніколи не звертався до Адамса за жадною інтервенцією в справі фірми. Республіканський сенатор із Ню Гемширу Норріс Каттен хвалить Голдфайна як чесну й корисну для місцевої громади людину.

ЗНОВУ ЗБІЛЬШИЛОСЯ ЧИСЛО ЧУЖИХ АВТ — ПРОДАНИХ У ЗДА

Дітройт. — „Автомотів Нюз" повідомляють, що в квітні ц. р. знову збільшилося число чужих авт, проданих в цій країні. Це збільшення в березні ц. р. виносило 6.56 відсотка або 26.277 возів в порівнянні з лютим ц. р., а в квітні воно становило 7.27 відсотка або 30,404 вози. Всіх возів, проданих в квітні цього року, було 418.255. Число проданих імпортованих авт у ЗДА постійно збільшується. Найбільше продано в квітні німецьких „фольксваґенів" (7.957); „ренолтів" (3.278); англійських фордів (2.544); „гіллманів" (1.505) і „фіятів (1.497).

Мекміллен вірить в конференцію „на вершинах"

Вашинґтон. — Англійський прем'єр Гаролд Мекміллен закінчив в середу 11 червня свої відвідини в Америці пресовою конференцією в Крайовому Клюбі преси у Вашинґтоні, де він виголосив коротку промову й відповідав на запити журналістів. Він висловив велике вдоволення переведеними нарадами з президентом Айзенгавером, дармащо ті розмови мали лише інформативний характер і не закінчились прийняттям будь-яких твердих рішень. Він признав, що є прихильником переведення нової конференції „на вершинах" та висловив переконання, що така конференція відбудеться у цьому році. Однак він зазначив, що погоджується з президентом Айзенгавером і державним секретарем Доллесом, що на такій конференції треба б переговорити різні політичні проблеми. Мекміллен визнав би за успіх конференції — „прийняття там навіть розмірно малого рішення". — В останньому свому дні перебування у Вашинґтоні, в минулу середу, Мекміллен мав ще одну двогодинну нараду з державним секретарем Доллесом та поверх одногодинну нараду з президентом Айзенгавером. Головною темою його конференцій у Вашинґтоні були — за твердженням преси — економічні проблеми світу, щоб протидіяти совєтській економічній офензиві. В той сам день, в середу 11 червня, прем'єр Мекміллен прибув до Оттави, щоб перевести дводенні наради з канадійськими державними мужами.

Першим єпископом для українців католиків у Бразилії призначений о. Й. Мартинець

Рим. — З Ватикану повідомляють, що першим єпископом для українців католиків у Бразилії найменовано Впр. о. Йосифа Мартинця, генерального проконсультора монашого Чина ОО. Василіян і його прокуратора „in urbe". Новий єпископ-номінат походить зі Львова і малим хлопцем приїхав до Бразилії. До Чина ОО. Василіян вступив в день св. Василія Вел., 14 січня 1923, а монаші обіти зложив 9 жовтня 1927. Теологічні студії закінчив у Римі, де був висвячений на священика у 1928-му році. По висвяченні вернувся до Бразилії та працював там як душпастир. Впродовж кільканадцятьох років був протоігуменом бразилійської провінції ОО. Василіян. Працював у Бразилії аж до 1953-го року, тобто до свого вибору на генерального протоконсультора ОО. Василіян з осідком у Римі. Єпископські свячення нового Владики, Преосв. Кир Йосифа, вібудуться мабуть у Римі, куди після свого паломництва до Люрду, вибираються деякі наші Владики з Америки й Канади.

В НЕДІЛЮ ДІТРОЙТ МАНІФЕСТУВАТИМЕ В 25-РІЧЧЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

Дітройт, Миш. — В найближчу неділю, 15-го червня о год. 2-ій по полудні, тут у великій і репрезентаційній залі Авдиторії Едсел Форд відбудеться протикомуністична маніфестація, якою місцева Українська Громада відзначить 25-річчя зорганізованого Москвою Великого Голоду на Україні. Головну промову на маніфестації виголосить сенатор Чарлз І. Поттер. Промову українською мовою виголосить голова УНС і президент УКК Дмитро Галичин. Промовлятимуть губернатор Вільямс, голова Міської Ради Марія Бек та ряд інших американських і українських діячів. У мистецькій частині програми виступить хор „Трембіта". Маніфестацію, яку влаштовує Метрополітальний Відділ УКК, попередять Панахиди в усіх місцевих українських церквах.

Сенатор Чарлз І. Поттер

ДЖЕРЗІ СИТІ ЗАВЕРШУЄ БУДОВУ ВЕЛИЧАВОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

В НЕДІЛЮ, 15-го ЧЕРВНЯ, ВІДБУДЕТЬСЯ В НОВОМУ ДОМІ ПЕРШЕ ПУБЛІЧНЕ ЗІБРАННЯ

Джерзі Ситі. — Місцева Українська Громада поспішними темпами завершує будову справді величавого нового Українського Народного Дому, що належатиме до найкращих того роду будівель в країні. Модерний дім, збудований коштом чверть мільйона долярів, дасть приміщення багатьом місцевим українським організаціям і створить нові великі можливості росту та розвитку місцевої громади. Для ознайомлення громадян з цією великою будовою та з їхнім новим великим здобутком, Будівельний Комітет скликає в найближчу неділю 15-го червня о год. 3-ій по полудні, вже в незакінченому ще новому Домі велике віче на якому члени Будівельного Комітету даватимуть відповідні вияснення та відповідатимуть на запити. Новий Народний Дім положений при вулицях Фліт і Овкленд.

Велика громада супроводжала бл. п. Лідію Постолюк на вічний спочинок

Джерзі Ситі. — Велика громада місцевих та позамісцевих громадян супроводжала на вічний спочинок бл. п. Лідію Постолюк, дружину відомого діяча Петра Постолюка минулої середи, 11-го червня. Лідія Постолюк померла в понеділок, 9-го червня, на 42-му році життя, після 10 днів важкої недуги, спричиненої виливом крови до мозку. Під час похорону, як і під час панахид у попередніх двох днях, похоронне заведення Ковальчика, де лежала Покійна, як і місцева українська католицька церква св. Петра і Павла під час похоронних відправ були переповнені, крім ближчої і дальшої родини, громадянами з-поміж численних приятелів і знайомих Покійної та її чоловіка, зокрема його товаришів зброї з часів визвольних змагань. Між присутніми на похороні в церкві були м. ін.: отаман УСС-ів д-р Никифор Гірняк, головний предсідник УНС Дмитро Галичин та багато інших. Співану похоронну Службу Божу відправив місцевий о. Ярослав Сірко в асисті о. Миколи Притуляка з Пасейку, Н. Дж. На хорах співали учасники похорону під проводом мґр-а Осипа Стецури. Опісля велика валка автомобілів супроводжала Покійну на вічний спочинок на цвинтарі Св. Хреста в Норт Арлінґтоні, Н. Дж.

Доллес прибуде до Парижу на зустріч з де Ґолем

Париж. — На 4 липня ц.р. заповіджено приїзд американського державного секретаря Джана Фостера Доллеса на довшу розмову з прем'єром генералом Шарлем де Ґолем. Раніше вже, мабуть, до Парижу приїдуть англійський прем'єр Гаролд Мекміллен і західньо-німецький канцлер Конрад Аденауер для вичерпних політичних розмов. Французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль хоче, щоб союзники Франції не мали ніяких сумнівів і неясностей щодо дальшої закордонної політики Франції. Дж. Ф. Доллес повернеться до Америки перед 8-м липня, щоб у тому дні відлетіти разом із президентом Айзенгавером до Оттави. Запитаний на терені Крайового Клюбу Преси у Вашинґтоні про можливість тридержавної конференції — спільної зустрічі през. Айзенгавера, англійського прем'єра Мекміллена і французького прем'єра Шарля де Ґоля — англійський прем'єр піддав у сумнів таку зустріч в недалекому часі.

Джан Фостер Доллес

Де Ґоль наватрував екстремістів з Альжиру

Париж. — Генерал де Ґоль виступив проти французьких цивільних і військових реакційних екстремістів з так званого Комітету публічного спасіння в Альжиру, який проголосив заяву з домаганням розв'язання всіх французьких політичних партій та відложення заповіджених в Альжирі виборів до самоуправних установ. Де Ґоль вислав довгу депешу свому уповноваженому на терені Альжиру генералові Салянові, при чому, за рішенням французької ради міністрів, ту депешу оприлюднено. Звертається в ньому увагу, що Комітет публічного спасіння „не має ніяких інших прав ані ролі, як тільки висловлювати, під вашою (ген. Саляна) контролею опінію своїх членів". Починається депеша такими словами: „Нав'язуючи до прикрого і невчасного інциденту, спричиненого відомим ходом альжирського Комітету публічного спасіння... „Авторитетна влада — пишеться у тій депеші далі — і передусім ви сам не можете займати становища, що його висловлює той Комітет чи якась інша політична організація". Далі де Ґоль висловлює недвозначну догану членам Комітету, що вони не розуміють, що в теперішньому часі треба зберегти „холодні голови". На засіданні уряду в цій справі говорилося — твердять часописи — про відкликання з Комітету публічного спасіння всіх військовиків та перенесення декого з них, але де Ґоль буцім то воліє поводитись обережно наслідуючи тактику свого попередника, прем'єра Пфлімлена.

Москва рішилася зайняти вороже становище до уряду де Ґоля

Москва. — Московська „Правда" оприлюднила повний текст гострого виступу генерального секретаря французької партії, Жака Дюкльо. Це було спеціяльне інтерв'ю для „Правди", передаване повністю через московську радіостацію. Тому закордонні обсерватори в Москві прийшли до висновку, що совєтський уряд перестав вагатися, яку йому позицію зайняти супроти уряду де Ґоля у Франції, і виразно прихилився до становища французьких комуністів та рішив підтримати їх в їх внутрішній боротьбі на терені Франції. Спершу совєтський уряд зайняв вичікуюче становище і обмежився виключно до сухого звітування про кризу у Франції. Закордонні обсерватори здогадувались, що Москва рахується з можливістю відкриття нового поля для своїх інтриґ в Західній Европі: щоб підсилювати амбіції генерала де Ґоля та під'юджувати його проти НАТО обіцянками концесій для великодержавницького престижу Франції, яка захотіла б увійти в безпосередні переговори з СССР про різні світові проблеми, поза спільнотою НАТО. Мабуть, совєтські диктатори прийшли до висновку, що така комбінація нереальна і тому рішили солідаризуватись з своїми партійними ставлениками у Франції. Дюкльо називає де Ґоля вождем найчорнішої реакції і ультра-колоніяльного капіталізму й заповідає боротьбу проти нього „всіх демократичних сил" з ціллю створити у Франції уряд „народного фронту" — з участю в ньому комуністів.

ОН ВИСИЛАЮТЬ ОБСЕРВАТОРІВ ДО ЛИВАНУ

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй рішила у середу 11 червня ц.р. вислати гурт обсерваторів над сирійсько-ливанський кордон, щоб вони ствердили, чи справді з-поза сирійського кордону пачкується до Ливану зброю для протиурядових партизанів і чи переходять відтіль до Ливану збройні ватаги. Ці міжнародні обсерватори мають водночас зберігати спокій над кордоном двох арабських, але одна одній не приязних країн. Цей внесок запропонувала Швеція у висліді дебат над скаргою Ливану проти З'єдиненої Арабської Республіки за вмішування в її внутрішні справи, підбурювання населення проти леґального режиму радіопередачами і пресовими статтями та перекидуванням туди зброї і повстанців. Ірак, як єдина арабська держава, член Ради Безпеки, підтримав скаргу Ливану. Представник З'єдиненої Арабської Республіки заперечував оскарження, впевняючи, що неспокій в Ливані є виключно наслідком опозиційних настроїв в тому краю проти режиму президента Каміля Шамуна і його прем'єра ас Сольга. Остаточно, внесок Швеції прийнято всіми десятьма голосами; совєтський представник Аркадій Соболєв заявив, що він стримується від голосування, бо ні одна з обох безпосередніх заінтересованих країн не запротестувала проти нього, однак він переконаний, що всяка акція Об'єднаних Націй зайва, бо події в Ливані — це виключно його власна справа, викликана панівним там режимом і його політикою. Таким чином Совєтський Союз цим разом не заклав свого „вета", що його можна було сподіватися знову. Справу технічного переведення резолюції Ради Безпеки передано генеральному секретареві ОН Даґові Гаммаршилдові. Він заявив, що негайно делеґує над сирійсько-ливанський кордон частину членів Перемирчої Військової Комісії ОН, яка від палестинської війни перебуває в Ізраїлі, та що приїзд туди окремого з'єднання міжнародних обсерваторів забере дещо часу, бо треба буде скласти їх „з усіх кутків світу". У Ливані вдоволені з того висліду нарад Ради Безпеки, який є частинним успіхом скарги, однак існує там острах, щоб підтримувана З'єдиненою Арабською Республікою внутрішня опозиція не дістала в міжчасі такої великої збройної допомоги, яка могла б створити „доконаний факт" — скинення теперішнього режиму революційним шляхом і настановлення нового.

ЗДА й Англія вишлють 3-м арабським країнам 50 літаків

Вашинґтон. — ЗДА й Англія погодились, щоб вислати трьом прозахідним арабським країнам, а саме — Іракові, Йорданії і Ливанові разом 50 [illegible] воєнних літаків, типу Ф-74 та англійських ракетних літаків типу „Гантер Гокер („Ловецький Яструб"). Ірак дістав би 18 - 25 літаків, Йорданія 18 та Ливан 12. Всі три держави просили дати їм військову допомогу. Рішено приспішити ці доставли з уваги на грізну ситуацію в Ливані. Ця справа буцім-то остаточно вирішена на останній рустрічі президента Айзенгавера з прем'єром МекМілленом у Вашинґтоні, дармащо речник Білого Дому заперечив, наче б тоді була про це мова. У столиці Ливану Бейруті знову вибухло на вулицях кілька бомб, не спричинивши більших шкід. Одна з них вибухла, підкинена у старому, запаркованому на вулиці автомобілі, поранивши кількох прохожих.

ЗДА переговорюють з східньо-німецькими комуністами про звільнення 9-х старшин

Берлін. — Американські військові власті в західньому Берліні застосувались до приказу і Вашинґтону щодо нав'язання безпосередніх переговорів зі східньо-німецьким комуністичним урядом у справі звільнення американського гелікоптера і 9-ох членів його залоги, що їх в минулу суботу схопили німецькі комуністи. Комуно-німецька прикордонна сторожа присилувала великий американський військовий гелікоптер приземлитися після того, як вітер і недосконалість мірничих приладів спричинили відхилення гелікоптеру від його курсу, в сторону Східньої Німеччини. Совєтські військові чинники відпекалися від цієї справи, заявивши, що гелікоптер не летів ніодним із визначених військовими властями „повітряних коридорів" і тому, мовляв, це виключна компетенція „суверенного" схід.-німецького уряду. ЗДА й інші західні держави не визнають Східньої Німеччини і тому засадничо відмовляються переговорювати з нею будь-які політичні справи. У даному випадку державний секретар Дж. Ф. Доллес станув на становищі, що „коли хтось схопить вам дитину, то ви переговорюєте з кіднаперами". Воно, заявив він, в найменшій мірі не змінює становища ЗДА супроти східньо-німецького режиму. Східньо-німець. офіціоз „Ноєс Дойчлянд" заповів був, що 9-ох американських військовиків судитимуть як „шпигунів", однак воно не знайшло одобрення совєтських чинників.

В АМЕРИЦІ

● **Державний департамент** повідомляє, що 12 американських виховників і 6 композиторів цього року відвідають СССР в рамках культурної виміни, програму якої складено й підписано 27 січня ц. р. Виховники виїдуть із Ню Йорку 22-го червня і впродовж трьох тижнів вивчатимуть навчання деяких предметів в совєтських школах. Композитори виїдуть 15-го вересня на цілий місяць до СССР.

● **В Ню Йорку в Центральному парку** стоїть від 1881 року єгипетський обеліск, який має мати 3,500 років. На ньому є написи гієрогліфічним письмом, яких ніхто з численних відвідувачів парку не вміє відчитати. Відділ парків в міській управі закликає охочих, щоб жертвували відповідну суму на те, щоб зробити металеві плити, які були б прибиті на обеліску і подавали б зміст тих гієрогліфів.

● **До суду в Монро**, Коннектикат, прибула мати 19-річного сина пані Аллен Н. Джовнес і просила суддю, щоб гостро судив молодих автоводіїв за те, що необережно їздять автами. Суддя саме тоді розглядав справу її сина.

● **Комісія Атомової Енерґії** повідомляє, що плянують „створити новий порт" на Алясці при допомозі атомової експльозії. Це мало б статися в 1960 році. Цей порт мав би бути на північ від Підбігунового кола і мав би допомогти до кращого використовування копальняних багатств в тому районі.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Надія Миколаєвич**, учениця Сент Мері Гайскул у Ню Гейвен, Конн., одержала стипендію в сумі 1,200 дол. від Пемброк Каледж при Бравн Університеті у Провіденс, Р. А., на продовжування своїх студій у цій школі. Це відзначення одержала вона за свої успіхи у математично-природничих студіях. Надія є донькою д-ра Гомана і Наталії Миколаєвичів, належить до УНСоюзу і Пласту і була досі теж учасницею курсів українознавства в місцевій „Рідній Школі" та вчилася музики у Нюгейвенському Відділі Українського Музичного Інституту.

● **85-річчя з дня смерти видатного українського поета й гумориста Степана Руданського**, що помер у 1873 на 39-ому році життя, відзначено дня 8 травня ц. р. в Ялті на Криму відкриттям пропам'ятної таблиці на будинку, де жив і помер поет. Ім'ям Руданського названо теж одну із вулиць міста Ялта.

● **Двотижневий курс для вчителів Рідних Шкіл** відбудеться в Торонті в липні ц. р. Цей курс, що його організує Об'єднання українських педагогів Канади, має за завдання допомогти вчителям фаховими відомостями та встановити програму навчання. Курс запланований у часі від 7 — 19 липня в приміщенні Рідної Школи при УНО в Торонто, 297 Колледж вул.

● **Змагання за мистецтво Професійної Футбольної Ліґи ЗДА** між филаделфійським „Тризубом" і „Лузітаном", що були перервані два місяці тому в Лудлов Масс., при стані 1:1, закінчено в неділю, дня 8-го червня ц. р. на невтральному грищі Ню Йорку. Закінчилися вони повною перемогою „Тризуба" над „Лузітаном" — 8:0 (3:0). У висліді цих змагань Тризуб здобув остаточно віцемистецтво Професійної Футбольної Ліґи ЗДА, маючи 27 точок здобутих і 9 втрачених при найкращому з усіх дружин відношенні воріт — 57:20.

● **Наукову екскурсію в Ньюйоркський Ботанічний Сад** (Бронкс) організує Природничий Відділ УВАН під керівництвом проф. О. Архімовича. Екскурсію прийматиме і даватиме пояснення директор Ботанічного Саду д-р Д. Кек. Екскурсія відбудеться в суботу 14-го червня 1958 р. в год. 11-ій ранку. Збиратися на 11 год. при вході в Головний Будинок Ботанічного Саду.

У СВІТІ

● **Моріс Шуман**, колишній французький прем'єр і міністер закордонних справ, тепер голова комісії закордонних справ у французькому парляменті, один із передових діячів в користь західньо-европейської єдности і французько-німецького замирення, рішуче заперечує, наче б генерал де Ґоль підготовляв або „прихід до влади комуністів" або „фашистів" у Франції. Він назвав де Ґоля „французьким Вашинґтоном", що має врятувати державну самостійність Франції.

● **Які великі впливи Совєтів** в З'єдиненій Арабській Республіці президента Нассера — видно по офіційному проголошенні, що щорому коло 300 старших єгипетських і сирійських студентів та молодих учених виїздитимуть до Совєтів на дальші студії. З свого боку Совєти заповіли приїзд до Єгипту і Сирії ще більшої кількости своїх професорів і різних „спеців".

● **На Світовий Ярмарок у Брюсселі** прилетіли з ЗДА спеціяльним літаком 76 ковбоїв і ковбойок, 50 коней, 40 бичків і інших звірів та всякого виряду з „Дикого Заходу". Другий літак привіз 55 „диких" індіян, — здебільша студентів американських високих шкіл. Заповіджені ковбойські ігрища та показ „нападу індіян" на американський форт з його хороброю обороною — стягнуть, імовірно сотні тисяч відвідувачів з Західньої Европи. Спеціяльний театр-стадіон має 10.000 місць. Вистави йтимуть тричі денно.

● **В Каринтії в Австрії**, в Альпах на висоті 3.300 стіп, великий поступ зробили розкопи знайдених там старинних руїн. Археологи твердять, що відкрито знищене й засипане місто Норікум з-перед 2.000 років. Серед викопаних цінностей є пам'ятки культури 1,300-го р. перед нар. Христа. На численних майстерних глечиках і різних посудах та вазах — виписані прізвища їх творців.

● **„Совєтська Культура"** виступила з гострою статтею під адресою акторів і акторок совєтських театрів з приводу їх — за твердженням тієї газети — непристойної поведінки: гульби по нічних розвагових домах, пиятства, постійних інтриґ, внутрішніх спорів, легковаження офіційних клюбів та пересиджування по шинках і т. д. Різні актори й акторки, що дістали з приводу цього офіційну „нагану" з погрозами репресій — „покаялись".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВІ НАДІЇ НА РОЗЗБРОЄННЯ

В останніх тижнях Совєти посилили свою „мирову офензиву" кількома такими ходами, які викликали на Заході знову проблиск надії, що може пощаститись відновити заморожені самими большевиками переговори про міжнародне роззброєння і може вдається таки дійти до якогось, бодай найскромнішого, такого порозуміння, що започаткувало б відворотний процес у теперішніх перегонах у збросніі. Західні державні мужі здають собі справу, що роззброєневий коник — це головний засіб совєтської політичної пропаганди, мовляв, Москва хоче роззброєння і миру, а „західні імперіялісти" — хочуть зброєння, що є в інтересі капіталу, і готовляться до війни. Міжнародне роззброєння, основане на системі контролі, це передумова тривкого миру. І тому — це мрія мрій всіх людей, що прагнуть миру. Отож керівники Заходу хапаються за кожну стебелину, що подає надію на здійснення такої мрії.

Ось ці стебелинки з останнього часу: На з'їзді комуністичних країн т. зв. Варшавського пакту минулого місяця проголошено заповідь зредукувати совєтські війська в сателітних країнах на дальших 119,000 вояків. Хоча західні військові фахівці не вірять, що Совєти нібито зредукували свої збройні сили протягом останніх трьох років на 2 і пів мільйона війська — як це твердять Совєти, вперто промовчуючи, скільки властиво вони мали з кінцем останньої війни людей під зброєю і скільки їх є тепер, — проте фактом є, що большевики потребують рук до праці в промислі і в хліборобстві і шукають їх також у здемобілізованих з'єднаннях. Звертають увагу, напр., на подешевіння совєтського алюмінію і пояснюють це зменшенням продукції совєтських літаків, що прийшло у зв'язку з посиленням ракетної продукції. Нема сумніву, що зменшування совєтських залог в сателітних країнах має теж на увазі ворожі настрої в цих країнах. Тому західні фахівці схильні погодитись, що якісь редукції у наземних військах Совєти таки перевели.

Далі, Хрущов погодився, щоб перевести наради над можливостями встановлення технічної контролі, яка внеможливила б порушення договору про припинення дальших експериментальних вибухів атомово-водневих бомб. Америка, з хвилиною, коли закінчить свої цьогорічні літні експерименти на Тихоокеанських островах, буде схильніша підписати з Совєтами такий договір. Англія і Франція більш опозиційні, особливо ця остання, яка підготовляє свій перший атомовий експеримент, щоб — з уваги на свій великодержавницький престиж — стати також атомовою державою. Тому вони узалежнюють свою згоду на припинення атомових дослідів від того, щоб ЗДА допустили їх, Англію і Францію, до тайни атомової продукції, що — як відомо — залежить від зміни існуючого в ЗДА законодавства.

Однак західні державні мужі буцімто не виключають, що договір з Москвою про припинення дальших атомових спроб облегшив би вихід із сліпої вулиці, в яку зайшли переговори про міжнародне роззброєння від часу зірвання *большевиками минулорічної конференції в Лондоні.*

Дальшими надіями в цій самій матерії є нібито знову збільшені вигляди на конференцію „на вершинах". Совєти стушували були свій крик за такою конференцією, але в останніх двох тижнях Андрей Громико нібито більш діловo розмовляв з амбасадорами ЗДА, Англії і Франції в Москві (з кожним з них зокрема) про підготову до такої конференції. Англійський прем'єр Мекміллен потвердив у Вашингтоні бажання Англії відбути таку конференцію, застерігшися ще раз, щоб вона не була „фарсою". З уваги на натиск збоку опозиційної Партії праці — урядові Мекміллена дуже залежить на тому, щоб англійській публічній опінії доказати, що він зробив усе можливе, щоб „договоритися" з Совєтами, коли ж це не вдасться, то тільки з вини Москви. До цього часу Совєти підкреслювали найбільше одну справу, про яку треба б говорити на конференції „на вершинах", а саме — про роззброєння. ЗДА й Англія стоять на принциповому становищі, що не можна виключати згори ніодної важливої справи, зокрема справи з'єднання Німеччини, але не скривають, що коли б тільки в справі міжнародного роззброєння добуто якесь порозуміння — то це був би успіх конференції „на вершинах" і варта було б задля такого успіху таку конференцію переводити. Правда, військові фахівці перестерігають, що коли б те порозуміння мало базуватись на „замороженні" стану збройних сил на теперішньому рівні, то виграли б на цьому Совєти: вони мають кращі далекосяжні міжконтинентальні ракети, більше наземного війська і більшу підводну фльоту.

Але будь-яке роззброєння не можливе без контролі. Найбільшим сумнівом є завжди: чи СССР допустить на свою територію будь-яку чужу контрольну комісію?! І цей сумнів ставить під знак запиту практичний глузд всяких переговорів з Москвою про роззброєння.

ПАРАФІЯНИН АЙЗЕНГАВЕР

Керманич найбільшої держави вільного світу, Двайт Д. Айзенгавер, це дуже релігійна людина, практикуючий християнин. Церква-парафія у Вашингтоні, де він і його дружина належать, це Національна Пресвитеріянська церква при Кенедикет евні. Хоч як обтяжений своїми важкими обов'язками, відповідальністю не лише за свій край, але й за долю всього світу, він зі своєю дружиною, Меймі, не поминає ні одної неділі, щоб не бути в своїй „парафіяльній" церкві, або в інших святинях, як застане його неділя поза столицею ЗДА. На своїй фармі біля Гетисбургу він теж кожної неділі відвідує свою другу парафію в цьому історичному американському місті, також Пресвитеріянську церкву там же. Як подавали часописи, під час недавньої урядової кризи у Франції, він гаряче молився у згаданій святині в Гетисбургу, клячав у тій самій лавці, в якій Линколн в 1863 році молився до Бога за свою молоду державу, що тонула в огні й бурі громадянської війни.

В релігійному журналі-місячнику „Гайдепост", за червень ц. р., видавцем і редактором якого є відомий на всю країну письменник-проповідник Норм. Винцент Піл, поміщено істересну статтю про пароха Пресвитеріянської церкви у Вашингтоні, д-ра Едварда Л. Р. Елсона, що титулом свого духовного становища є духовником президента Айзенгавера. Він, як і решта його парафіян, мають майже щонеділі — честь, зустрічати в своїх рядах керманича тієї держави, обсервувати його зблизька. Д-р Едвард Елсон, пастор тієї громади, виголошує при кожній такій нагоді відповідну проповідь, часто заторкуючи в ній актуальні проблеми світу, неначе інспіруючи в ім'я Боже, наукою Св. Євангелії цю високопоставлену у світі людину, щоб Господь кріпив її сили, був світлом її ума та надхненником всіх актів душі її.

Кожного разу, як Президент має прибути на недільну Богослужбу в тій церкві, вже в суботу звечора, подає цей журнал, президентова секретна служба повідомляє пароха тієї святині про це. Про годину (точний час), коли він приїде, повідомляє Білий Дім. Поза парохом — ніхто не знає цього. Він бере участь в Богослужбах або в 11-ій годині перед полуднем, або — що найчастіше буває — в дев'ятій годині ранку. На яку годину раніш члени секретної служби дбайливо перешукують церкву. Її долішню галю та найближче довкілля, також прибуває на місце спеціяльний відділ пожежної сторожі. Дуже зворушливою й несподіваною для всього Вашингтону, а то й краю, була візита Президента в цій церкві — на два дні після відомої другої легкої атаки през. Айзенгавера. Було це в День Подяки, в 1957 році, як зовсім несподівано появився Президент зі своєю Першою Дамою у цій святині, щоб подякувати Господеві за допомогу й порятунок.

Парафіяльна канцелярія пастора д-ра Елсона є постійно „бомбардована" телефонами зі запитом: коли і в яку пору Президент візьме участь в Богослужбі... Парох, або його асистент подає кожному дипломатичну відповідь такого змісту: „ми не проголошуємо ніколи, в якому часі, або якого дня — котрий із наших парафіян буде приявним у церкві, це його справа перед Богом. Наші Богослуження відбуваються щонеділі в годині дев'ятій та в одинадцятій... Гостям раді".

Д-р Едвард Елсон це людина в середніх роках, тепер йому 51 рік життя, родом з Манангагела Ситі, в Пенсилвенії. Його батьки, в днях його молодости, доражували йому вступити на науку до славної військової академії у Вест Пойнті, де поробили й старання про його прийняття, та молодий студент відмовився, хоч дуже любив, як все каже, військовий стан. Він вибрав службу Господеві, ставши духовником. Але, як сам підкреслює на сторінках цитованого жуналу, в два дні після висвячення — записався на резервового полевого духовника американської армії. Уперше зустрів він тодішнього генерала Айзенгавера під час Другої світової війни, як духовник армії, в Европі. Від тоді заприязнилися, і з кожним роком їхнє знайомство ставало тісніше. Ставши президентом ЗДА, Двайт Айзенгавер частенько запрошував д-ра Елсона і його дружину — до Білого Дому на обіди і різні прийняття; зокрема, часто це чинить тепер, після другого вибору на президента. Першим, що його закликала нагло, стривожена вкрай дружина Президента, — до свого важко хворого мужа, у вересні 1955-го року, це був їхній парох, д-р Елсон, що негайно прибув до недужого свого парафіянина... Він гаряче молився за Президента, годинами асистував біля його ліжка, а за ним половина світу чинила те саме.

До милих обов'язків цього духовника Президента належить — привітати його та його дружину, як прийдуть у церкву в Вашингтоні, і потому відпровадити їх обоє аж до церковних дверей, де за кожним разом осліплюють їх фоторепортери своїми апаратами. Звичайно, всі троє стають і позують до знимок. Ще того самого дня тисячі щоденників подають на перших сторінках усміхнені обличчя Президента, його Лейді та їхнього пароха й приятеля, д-ра Елсона. За кожним разом обидва джентямени тепло стискають руки.

На запити деяких, які труднощі має д-р Елсон, будучи парохом самого Президента, він каже: я не маю зовсім ніяких труднощів із таким парафіянином! Але поправді вони є, і то нелегкі для нього, як пароха тієї церкви. Нема дня, щоб цей пастор не дістав кілька, або й більше листів від прерізних людей, щоб допоміг тому чи тамтому — перед самим Президентом, або в Білому Домі... Кожний такий лист дістає відповідь від цього пастора, дуже чемну, культурну, але все — негативну. Ще більш важким обов'язком для нього — і зі свого боку пильнувати церкви під час візит свого достойного парафіянина. Багато чужих людей старається тоді пропхатись у церкву, зайняти місця близько Президента. Одного разу, під час своєї науки, почув він позаду церкви якесь більше замішання, порушення поміж лавками. Це муж, ставши в лавці — підніс високо вгору свою дружину, щоб цікава жінка могла побачити краще Президента... Також, щоб зробити собі з такої оказії знимку. Як дальше читаємо, досі 250 разів члени секретної служби прослідковували цю церкву, з чого ясна конклюзія, що през. Айзенгавер є більш, як пересічним парафіянином тієї церкви, бо так часто відвідував її. А скільки разів бував він в неділі поза Вашингтоном, де теж майже ніколи не пропускав Богослужби? Або, наприклад, така обставина: в неділю раненько, повернувши з відомої конференції „на вершинах" в Женеві, през. Айзенгавер удався поспішно до Білого Дому, там переодягнувся святочно, і негайно поїхав до своєї церкви на Богослужбу! Його парох був дуже зворушений таким поступком свого втомленого далекою дорогою парафіянина і виголосив відповідну науку. Президент дуже уважно слухає проповідей свого духовника, часто просить зробити із них більше копій, для своєї дальшої родини і для своїх приятелів. Нещодавно розіслав він багато копій науки д-ра Елсона, на тему: як витворювати довкруги себе добрий настрій. „Мене зворушує до глибини кожна моя проповідь перед Президентом, каже його парох, він все такий покірний стоїть передімною..."

Частенько з Президентом бувають на Богослужбах — державний секретар Джан Фостер Доллес, Дж. Едгар Гувер, шеф Федерального Бюра Інвестиґацій, добра половина членів державного кабінету, яка третина членів Найвищого Суду, також багато сенаторів, конґресменів та інших достойників столиці і краю. На задніх лавках і за ними товпляться репортери, нотують все, що чують і видять, і за годину-дві довідуються про це люди по всьому земному ґльобі.

М. Ф.

Любомир О. Ортинський

НІМЕЦЬКО-ПОЛЬСЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ КОШТОМ ЛЬВОВА

Німецька східня політика наших днів, як відомо, спрямована на осягнення таких двох основних цілей: 1. виторгування від Москви згоди на об'єднання Німеччини; 2. відзискання колишніх німецьких східніх територій (на схід від лінії Одра-Ніcса), що внаслідок договорів в Ялті і Потсдамі попали під *польську* адміністрацію.

Перша ціль, об'єднання Німеччини, стала традиційною настільною темою більшости міжнародних конференцій, що однак не скріплює виглядів на те, що це об'єднання скоро наступить. Шляхом інтервенцій перед трьома західніми потугами Бонн засадно пробує відгрівати актуальність цієї справи, а теж перевіряє можливості прямого договорення з Москвою. Власне можливість зговорення між Бонном і Москвою якогось німецького уряду є все можливою несподіванкою, що насторожує чуйність Заходу, а німецько-совєтський договір в Рапалльо в 1922 р. є „мементом", що його не може західня політика ігнорувати.

Другу ціль — відзискання колишніх східньо-німецьких теренів (Помор'я, Східніх Прус і Шлезька) пробують деякі німецькі кола осягати *шляхом німецько-польського* зговорення при рівночасному застосуванні пресії на публічну опінію і політику Заходу, передусім ЗДА. Ця справа стосується безпосередньо українських інтересів.

Кондомініюм і „коров'яча торгівля"

В своїх передвиборчих промовах у вересні 1953 р. канцлер Конрад Аденауер пробував лянсувати проєкт спільного німецько-польського кондомініюм для згаданих теренів. Відкинула цей плян Варшава, а ще голосніше німецькі втікачі, так, що він перейшов до категорії ефемерид в політичній думці німецької східньої політики. Канцлер Аденауер повинувався публічній опінії своїх виборців, подібно зрештою, як це зробив у випадку Саари, для якої свого часу теж пропонував статут европеїзації, але остаточно прийняв до відома вислід плебісциту на користь Німеччини. На території за лінією Одра-Нісса ще, правда, не заноситься на всенародне голосування, але кондомініяльний плян зник з поверхні актуальних німецьких пропозицій для розв'язки проблеми східніх границь. Заступила його натомість дуже популярна в різних німецьких колах думка рекомпензати, тобто своєрідного викупу німецьких східніх теренів у поляків коштом... українських земель Західньої України.

В історії міжнародних відносин, а передусім в реєстрі різних пропонованих розв'язок спірних територіяльних справ нема другого пляну, який в так безцеремонний і брутальний спосіб диспонував би чужою територією, долею кількох мільйонів людей і їх правом на батьківщину, як це є у випадку згаданого німецького пляну. А до того ще супроводжає цей проєкт, позбавлений будь-якої тіні моралі і законности, лицемірний апель до совісті світу в ім'я „прав на зрабовану німецьку батьківщину", і ім'я „направи заподіяних німцям кривд", отже в ім'я моралі, законности і порядку. Для спопуляризування й поширення цього цинічного проєкту фатиґують свої наукові титули і християнсько-демократичний світогляд і совість, стовпи сучасної німецької демократії...

Як вже сказано — ця концепція що раз більше поширюється і оформлюється і недовго чекати, а згідно з німецькою традицією, дочекаємось грубих томів „наукових" обґрунтувань для цієї брутальної думки. Бо як німці щось роблять — то роблять ґрунтовно і акуратно! Публічна проклямація народин цієї „коров'ячої торгівлі — куґандель" відбулась на

(Закінчення на стор. 3-ій)

„ЧЕСТЬ, ОБОВ'ЯЗОК, БАТЬКІВЩИНА"

(Із відвідин у Вест Пойнті)

Якщо їхатимете нюйоркським „трувеєм", великим автошляхом, що сполучує метрополітальний район Ню Йорку з канадійським кордоном, а не дуже поспішаєте — варто зробити кількагодинну зупинку в районі Нюбургу. Коли заїдете на дорогу „9В" і їхатимете цією крутою гірською дорогою недалеко ріки Гадсон — в певному місці ви натрапите на таблицю: „Вест Пойнт".

Це власне місце, про яке кажуть, що ніде так як тут не можна знайти в такому маштабі сполученого разом стільки минулого, теперішнього і майбутнього Америки. Це військова Академія Вест Пойнт, одна з найславніших військових шкіл світу, яка є для Америки тим, чим для Франції Сен Сір, а для Англії Сенд Герст. Заснована в 1802 році, ця висока школа становить великий комплекс, в якому живе до 4,500 мешканців — старшин, вояків, учнів і вчителів, і в якій навчається 2,496 кадетів, майбутніх професійних старшин американської армії. Це також — хоч, про це не пишеться в ніякому офіційному провіднику — одне із тих місць, де ви можете зустрітись віч-на-віч з „іншою" Америкою — не цією Америкою галасливих вулиць, пряженого папкорну, невибагливого „сленґу" і розбещених „джувеніл деліквентс", але Америкою традиції і почуття чести, Америкою, яка кермується не бизнесом, але гаслом „Честь, обов'язок, Батьківщина".

Зараз на вступі, коли ви зайдете до інформаційного центру — повної тишини і вкритої килимами залі, де на стінах розвішені портрети генералів, колишніх випускників Вест Пойнту: Маршалла, Бредлі, МекАртура, Айзенгавера — зараз на вступі ви зустрінетесь з ввічливою усмішкою дижурного кадета в традиційній уніформі. Його ввічливість ще збільшиться, коли виявиться, що ви хочете бачитись з кадетом Миколою Кравцевим з сотні „З Сі". „Ах, ви до „Біг Ніка" — усміхнеться молодий кадет", — зараз його покличу. Але він здається, тепер не в сотні, він на футбольному майдані, вправляє".

Всі, мабуть, з майже 2,500 кадетів знають нашого „Гока", кадета Миколу Кравцева, сина поета Богдана Кравцева, так, як знають його, мабуть, усі українські пластуни. Наш „Гоко", перший з новоприбулих українців у Вест Пойнті. Цього року прибуває до Вест Пойнту ще один — Марко Голіян з Мелроз, Міни.

Кравців, коли не матиме зайнять, покаже вам усе, що цікаве у Вест Пойнті, а цікавого тут багато. Ось, на вступі військовий музей, заснований в 1854 році. Багато тут цікавих експонатів: шабля Наполеона, пістолі генерала Паттона, обсипана плятиною, золотом і брилянтами маршалська булава Ґерінґа, шапка Муссоліні, далі різнородна зброя: совєтський „пулємйот" Дехтярева з круглим диском, відомий багатьом з Дивізії скоростріл „МҐ42", мехіканський кулемет „Кукарача", ножі філіппінських партизанів тощо.

А потім перейдем попри спортові майдани і попри високі кам'яні стіни будинку, де живуть кадети, і куди заходити відвідувачам не можна, заглянемо одним оком на подвір'я між будинками, де можна побачити сцену відому з фільму „Лонг грей Лайн": кадетів, що одинцем маршують через подвір'я „під карабіном", відробляючи якусь кару, перебіжимо швидким темпом через величезний будинок „Джімнезіюм", що містить в собі три гімнастичні залі, дві пливальні, кінову залю і десятки менших приміщень, поглянемо на хвилину з артилерійських позицій ще з часів боротьби за незалежність. Позиції ті, що панували над рікою Гадсоном, не допускаючи з Канади англійських кораблів, будував ще генерал Тадей Костюшко.

Тут великий монумент „Трофі Пойнт", коло якого побачимо „великий ланцюг", що колись замикав ріку Гадсон для забезпечення перед ворожими кораблями. В інших місцях терену Вест Пойнту розташовані дальші численні пам'ятники: ген. Паттона, Костюшка, Вашинґтона, монумент-дар французьких кадетів і багато інших.

З черги піднесемось на вищий рівень терену: відвідаємо великий протестантський дім молитви, з тераси якого прекрасний вид на майже цілу територію Академії. Католицька церква тепер перебудовується. Вона стала замала для збільшеного числа кадетів-католиків. Тепер їх вже понад вісімсот, себто одна третина загального числа. Минулої неділі кадет Микола Кравців вів цих вісімсот на Богослужбу.

Здалека поглянемо на вежу одного з мешкальних кам'яних будинків, де колись тодішній кадет, а пізніший генерал МекАртур „на збитки" ніччю витягнув з товаришами полеву гармату, про що ще сьогодні розповідають у Вест Пойнті. Перейдем попри цвинтар, на якому поховано багато героїв військової історії країни і дійдем до ще одного стадіону з 28,000 сидячих місць, на якому якраз дружини Вест Пойнту і Анаполісу (Академія Морської Фльоти) відбувають змагання в „лякросс", твердій і гострій традиційній індійській грі.

Традиційні змагання між „Армі" і „Нейві", себто між кадетами Вест Пойнту і Анаполісу у різних ділянках спорту — це частина спортової історії ЗДА. Наш „Гоко" грає у репрезентативній одинадцятці европейського футболу (саккер) на позиції центра помочі. Ця дружина має першість збройних сил ЗДА і виходить непогано з дружинами нюйоркської „Оберліґи". Варто б туди було поїхати також і котрійсь з наших чільних дружин. Зокрема, доки у Вест Пойнті є ще кадет і змагун Микола Кравців.

Бо, на другий рік, в цій порі, його вже тут не буде. Він закінчить свої студії і почне шлях професійного вояка, шлях, що ним так мало йде нашої молоді. Цього року під час великої паради 2,000 кадетів перед випускниками, найстаршим річником, який в цьому році отримав свої офіцерські патенти, — дефіляду провадив не хто інший, а таки знову наш „Гоко". За рік, дай Боже дочекати цього дня — він сам стоятиме між тими, що прийматимуть дефіляду, залишаючи Вест Пойнт.

Цікава це школа. Місце, де за традицією кадетові не можна мати „ні коня (сьогодні авта), ні жінки, ні вусів", місце, де найбільшою провиною є брехня, а найвищим законом кодекс чести, місце, де твердий військовий вишкіл і сувора дисципліна сполучена з рідкою товариськістю і найвищим рівнем академічних студій, місце, з якого найшли найкращі полководці і генерали ЗДА.

Інший тут світ, ніж той, що котиться шумливими автошляхами. Тут ви ще більше ніж де інде вчитеся шанувати нову землю, що стала „Країною вільних і домом відважних".

Олег Лисяк

Я СПОКОЮ НЕ ХОЧУ...

Я спокою не хочу, ні!
Я хочу грому весняного,
Щоб блискавок стрімкі вогні
Мені світили всю дорогу,

Щоб краплі свіжі і важкі
Дощів перлистих і шумливих
Хитали дужі колоски
І яблунь зоряні наливи.

Не хочу тиші край ставка,
Стократь миліша путь незнана,
Тerниста часто й важка,
Та в ній роздолля океана.

І лету гостре відчуття,
І тайн незвіданих тривоги,
Жага невтомлена життя
Й шалена радість перемоги.

Я спокою не хочу, ні!
Ходить я хочу під вітрами,
Де небо синє в далині
Говорить з рідними ланами,

Де пахнуть терпко полини,
Де вік стоять дуби крилаті,
Де мудру грань ночей і днів
Дано лиш сонцю відмикати.

Я хочу словом, що з грудей
Знов рветься піснею буйною,
Прославить вік наш і людей
З їх щастям, горем і красою.

ОЛЬГА МАРУНІЧ

Євген Онацький

ШЛЯХОМ НА РОТТЕРДАМ

(До 20-ліття трагічної смерти сл. п. полк. Є. Коновальця)

(15)

Ольжич теж залишив згадку про зустрічі з Норбертом у Відні. Згадку написано 31 квітня 1939 р.:

„Десь у травні 1936 р. викликав мене Ярослав Барановський до Відня на побачення з полк. Є. К.. При зустрічі в каварні сказав мені між іншим полковник, що тут є людина зі Східніх Земель, і він хоче, щоб я з нею побачився і поговорив у своїй ділянці (Ольжич був референтом культурних справ — Є. О.).

„До реставрації, де ми пішли обідати, приведено за якийсь час молодого чоловіка. Був це темний шатен, середнього росту, з подовгастим, правильним обличчям. Говорив він із деякою московською інтонацією, як говорять, напр., спікери київського радіо. Імена, якими називано його пізніше, були — Норберт, Вельмуд і Михайло. Як я чув, мав він бути цікавий на побачення зі мною.

„По обіді ми умовилися про спільну балачку і вибралися вдвох до Шенбруну. Говорили про СУЗ. Здебільшого розпитував я його. (Пізніше він казав Вождеві, що я говорив мало). Відчув я в нього певне презирство до німців, — техніка суспільно-пропаґандивної праці комуністів, нібито, рафінованіша, та захоплення господарською сторінкою життя.

„Між іншим, мав я тоді з ним дискусію на тему прямої акції в СССР. Він її поборював, кажучи, що в тих умовинах вона нічого не говорила б. Мовляв, забивають багато малих людей, це — звичайне явище. Його становище видавалось мені не революційним і при тім дуже неясно обґрунтованим. Про свої тодішні і пізніші враження говорив я полковникові. Він казав, що люди зі СУЗ мають специфічний підхід до справ.

„При зустрічі в парку другого дня подав я цьому чоловікові систематичний нарис нашого становища в культурній ділянці. Мій досить сухий виклад сприймав він дуже пасивно. Зареаґував лише оживлено на тенденцію в мистецтві, обстоюючи її. „Хлопці в Берліні", мовляв, не розуміли цього.

„Розпитував я його теж, як можна вести працю в СССР. На запити, чи у вихованні дітей можуть застосувати вони спільне опрацювання, він раптом затявся, заявляючи, що не буде говорити про методи роботи. Коли я оповів про це полковникові, він засміявся і сказав, що люди з СУЗ взагалі не люблять говорити про способи праці.

„Під час іншої зустрічі, разом із Барановським і Мері (пізнішою дружиною Барановського — Є. О.), при обговоренні східньо-українських відносин, боронив він до деякої міри колективи, мовляв, вони законтивізували політично наше селянство, полегшили і сприятимуть нашій роботі серед нього.

„При останньому побаченні подав він мені докладні дані про стан шкільництва на СУЗ та адреси установ і бібліотек, на які треба в майбутньому надсилати націоналістичні видання, що їх евентуально могли б використати наші люди.

„Кидалася мені в вічі в цьому чоловікові певна поза елеґанції, як він поводився в каварні, в товаристві: була в тому псевдобуржуазна форма.

„Тому, що він знав моє ім'я, і я боявся, що воно може колись виплисти й пошкодити моїй рідні на СУЗ, просив я полковника сказати йому — ніколи на Україні не говорити про нашу зустріч. Є. К-ць це зробив, але від того часу урвалися всі листи, які я або мої батьки діставали від нашої рідні з СССР.

„Навесні 1938 р., коли я знову був організаційно в Відні, переказав мені полковник привіт від „знайомого з СУЗ", з чого я зрозумів, що полковник мав із ним побачення. За кілька тижнів прийшло до замаху..."

„Мері" з свого боку подала своє свідчення 7 лютого 1939 року:

„Під час перебування Норберта в Відні познайомив мене з ним сл. п. Вождь. Перша наша зустріч відбулася вчвірку — сл. п. полковник, Норберт, Барановський і я. Говорено загально. Він розповідав про свої враження з тутешнього побуту, про життя „там". Підкреслював різниці і доказував, що все ж таки там можна жити, треба тільки знати обставини, вміти маскуватися, зрештою — є всюди свої люди та великі простори, що улегшують життя.

„Ми умовилися на другу зустріч вдвійку: Норберт мав мені розповісти про життя тамтешньої молоді, головно жінок. Оперував загальниками, мовляв, кожен може робити, що хоче, рівноправність цілковита, дуже багато жінок студіюють та мають зарібкову працю і ніяк не хотіли б повернутися на „неволю горшка"

„Розказував, що в Організації у них є багато жінок, які дуже багато допомагають у праці, але все — загальниково, прикриваючись конспірацією, коли я питала докладніше.

„Дуже широко розповідав про своє життя, як безбатченка. Про свої мандрівки по Криму та про життя в Одесі серед студентської молоді.

„Це була одинока моя балачка з Норбертом удвійку.

„Дальше бачилися ми часто, але все в товаристві сл. п. полковника, Сушка, Ольжича і Барановського. Ми показували йому Відень, музеї та були на Каленберґу.

„Свої враження, які я винесла по зустрічі з Норбертом, я передала сл. п. полковникові, а саме, що Норберт виглядає на людину, яка надто любить життя, та що я собі представляла революціонера з СУЗ. зовсім інакше.

„Недотягнення в нашому розумінні життя мені пояснювано тим, що це — звичайний кур'єр, який не може знати багато, і що там зовсім інші, специфічні життьові відносини та праця..."

НІМЕЦЬКО-ПОЛЬСЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ КОШТОМ ЛЬВОВА

(Закінчення зі стор. 2)

якомусь вічу партії східньо-німецьких втікачів і доконала його графиня Фінкельштайн в 1952 р. „Східня Польща, як рекомпенсата за повернення німцям забраних теренів" — звучала її проста рецепта, що від того часу і аж по наші дні знаходить все нових і що раз більше впливових речників. В травні 1956 р. розробив цю рецепту редактор німецького, мюнхенського журналу, призначеного питанням Східної Европи, Едмунд фон Гордон („Дер Европеїше Остен" — частинно субвенціонований міністерством закордонних справ в Бонні) в статті п. н. „Польща мусить вернутися на своє місце". Ствердивши, що німці ніколи не погодяться на „втрату своїх східніх територій" він пропонує „пересунення" польського елементу на Схід, в першу чергу до кордонів з 1939, при чому пригадує полякам їх „історичну місію" на Сході.

„Німці мусять анґажуватися за зворот Львова полякам"

Після такої публіцистичної підготови, справою зайнявся ряд інших німецьких публіцистів, на чолі з бонським редактором дуже близького до канцлера Аденауера тижневика „Райнішер Меркур" — Павль Вільгельм Венґер. Виголошена спершу як доповідь на конференції партії Аденауера ЦДУ (Християнсько-демократична Унія) в Північній Баденії, а згодом надрукована в німецькому політично - інформаційному журналі „Дер Шпіґель" (ч. 21 з 21 травня, інтервю П. В. Веґера з редактором „Дер Шпіґель") ця нова думка „мирної" і, мовляв, „справедливої" розв'язки спірних східньо-европейських проблем передбачає форму федерацій, як розв'язку, а заразом як перший крок до якоїсь вищої, надрядної формації, що мала б зорганізувати цілу Европу. Автор покищо займається тільки тим першим етапом, що його вважає одиноким шляхом для того, щоб об'єднати всі німецькі землі і щоб реалізувати найпершу вимогу: „волю для всіх німців". Згідно з пляном Венґера, мали б бути створені такі три федерації: західньо-европейська з Західньою Німеччиною, Прусько-Польська, в склад якої увійшли б всі німецькі землі на схід від Ельби, і Дунайська федерація. Про західню і дунайську федерації автор тільки згадує, натомість зупиняється основніше над прусько-польською, бо вона є в його уяві найважливішою. При допомозі цієї комбінації він хоче полагодити поворот німецьких східніх територій, а тому, що передбачає польський спротив, він відразу пропонує: „Західня Німеччина повинна заанґажуватися в акції за частинний поворот Галичини до Польщі. Ми мусимо переконати західні потуги в тому, щоб вони домагалися частинної ревізії польсько-російського кордону в напрямі Львова, більше того, мусимо переконувати Захід, що він допуститься зради Польщі, якщо визнає теперішні східні кордони Польщі." Тому, що інтервюючий редактор журналу хотів мати ясність щодо далекосяглости цього ангажування на користь Польщі в справі Львова, він спитав: „А Україна?" — Українську проблему — відповів Венґер — хочу собі дарувати, бо вона одна з найбільше замотаних справ. Але Львів є для Польщі те саме, що для нас Бресляв. І я знаю з багатьох розмов з поляками, що якщо вони дістануть Львів, вони віддадуть нам Бресляв і Шлезьк. Їхні втікачі з простору Західньої Галичини (тут Венґер щось поплутав географію — Л. О.) чуються так само погано, як і наші втікачі; одні і другі живуть з відчуттям болю по втраченій батьківщині". В своїх дальших виводах Венґер між іншим висунув тезу, що якщо Росія дістане відповідні гарантії безпеки, а головно „великий торговельний договір" з Німеччиною, вона може піти на таке пересунення свого західнього кордону.

Кишенькового формату Макіявеллі

Бистротою політичної думки і політичним тактом німці ніколи не грішили і П. В. Венґер є вірним послідовником старої школи „Дранг нах Остен" в новому виданні. І не є його концепція оригінальна, бо ворожа настанова німецької східньої політики до українських визвольних змагань має вже свою історію, завершену оргіями гітлерівської окупації України. Але можна було сподіватися, що після катастрофи другої світової війни німці все ж таки чогось навчилися. Проєкт Венґера категорично заперечує ці надії.

До Військової Академії у Вестпойнті прийняті ще два українці

Марко В. Голіян

Часопис „Мелроз Бікон", який виходить в Мелроз, Мінн., подав повідомлення, що до Військової Академії у Вест Пойнті прийнято цього року Марка В. Голіяна, сина д-ра ветеринарії Володимира Е. Голіяна із Мелроз, Мінн. Прийнятий був Марко Голіян до Вест Пойнту на підставі призначення, уділеного йому конґресменом Фредом Маршаллом й успішного відбуття вступних іспитів та проб. Прибув Марко Голіян до ЗДА разом із своїми батьками в жовтні 1949 року і перебував спочатку в С. Пол, Мінн. та закінчив навчання в мелрозькій „гай скул" в травні 1958 р.

Між прийнятими цього року до Вест Пойнту є теж, як подає часопис „Грік Кетолік Юніон Мессенджер", орган карпато - українських греко-католиків, Бернард М. Мартин, син Івана Мартина з Гомстеду, Па. і член 2-го Сокільського Відділу Союзу Греко-Католиків. Бернард Мартин, який закінчив з відзначенням „Гай скул" в Гомстеді, одержав призначення від конґресмена Елмера Голленда. Брат Бернарда о. Іван Р. Мартин є віце-канцлером питсбурзького екзархату.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нюарк, Н. Дж.

Українсько - Американський Комітет для вибору мейора міста

Згаданий Комітет вложив багато праці у підготові перевибору дотеперішнього мейора міста Л. П. Карліна, який при виборах 13 травня одержав 48% відданих голосів, решту голосів одержали п'ять інших кандикатів. У висліді цих виборів п. Л. П. Карлін здобув отже перше місце між кандидатами на мейора міста. Згідно з виборчою ординацією п. Л. Карлін не здобув вимаганої скількости голосів 51%, тому він стає тепер з другим кандидатом Вальдорфом до стисліших виборів, назначених на 17-го червня ц. р. в найбижчий вівторок. Для пояснення належить додати, що при перших виборах 13-го травня ц. р. Л. П. Карлін одержав понад 48,000 голосів, а кандидат Вальдор понад 16,000 голосів, а чотири інші кандидати одержали меншу скількість голосів. Згаданий виборчий комітет звернувся тепер знову з закликом до виборців м. Нюарку, а з окрема українського походження, щоб явилися масово при виборах на мейора Нюарку 17 червня 1958 р. і віддали свої голоси на п. Л. П. Карліна, який все прихильно ставився до українців.

О. У.

Вікс остерігає Конґрес проти вмішування до економіки

Вашингтон. — Секретар торгівлі Сінклер Вікс у своїй промові закликав Конґрес „тримати здалеку руки від економіки країни", яка починає поправлятись, а Конґрес може своїми законопроєктами поглибити економічну рецесію. Вікс твердив, що господарка поліпшується, як про це стверджують різні економічні факти, і тому не треба перешкаджати тій господарській поправі. Публіка повинна з довір'ям відноситися до своєї економіки, підприємці повинні збільшувати різні роди інвестицій, а Конґрес мав би дивитись на економіку як на вільне підприємство, яке не потребує вже зовнішньої допомоги.

● **Христя Чвартацька,** молода піяністка, що кілька років тому мала свої самостійні концерти в Карнеґі-Рісайтел і в Тавн-Гол в Ню Йорку, як також концерт у Бостоні, виступить у четвер, дня 19 червня ц. р. від 6—6.30 вечером у програмі „Янґ Амерікан Артістс" на радіовисильні WNYC - AM — 830 і WNYC-FM — 93.9. Христя Чвартацька виконає у своїй півгодинній програмі Сонату № XII. Моцарта, як також Третю Валяду Шопена.

В ЮНІЇ РОЗБИРАЧІВ ЛЬОКАЛЮ Ч. 95.

В суботу, 14-го червня 1958 від 6-ої год. рано до 1-ої години по пол. в канцелярії льокалю 95, 66 Allen St., New York, N. Y., відбудуться **річні вибори урядовців** цілої адміністрації льокалю.

Іван Катриняк (фармер) являється кандидатом на фінансового секретаря Профсоюзу, як чесний, активний, досвідчений робітник; член юнії льок. 95. Він є гідний бути вибраним на цей пост.

Тому ми група рядових розбирачів закликаємо всіх членів льокалю голосувати на машині на No. 8, на **Івана Катриняка.** Не пожалієте!

Група рядових розбирачів членів льокалю ч. 95.

ДО ВСІХ РОБІТНИКІВ ЛОКАЛА Ч. 95

Дорогі друзі, рядові члени нашої професійної спілки! **В суботу 14-го червня 1958 року з шостої години** ранку до першої години дня відбудуться вибори голови локала ч. 95. В цей день надто відповідальний для всіх нас, ми повинні обрати на керівника цілком гідну людину, що стоятиме непохитно на захисті наших моральних і матеріяльних інтересів. Від того, кого ми оберемо на голову локала, цілий рік залежатиме, як загальний добробут нашої спілки, так і відповідне становище кожного з нас зокрема, а тому ми зобов'язані бути надто обережними при обранні свого кандидата.

Ми — осередок старих робітників, пропонуємо на посаду голови нашої професійної спілки — **Антона (Тоні) КУНА**, на підставі слідуючих міркувань: Антін Кун народився 1915 року, отже відносно ще молода людина, енергійний, розумний, наполегливий, сміливий — (не визнає жадних компромісів з господарями за рахунок робітників), а головне цілком доброзичливий. Саме в цьому ми всі мали змогу переконатися, коли А. Кун виконував обов'язки протокольного секретаря у Виконавчому Комітеті спілки. Також багато ініціятиви було проявлено ним для поліпшення становища робітників в контактному (переговорчому) — комітеті, до якого його обирали декілька разів.

Працюючи звичайним робітником з 1946 року, А. КУН добре обізнаний з потребами і бажаннями своїх колеґ-робітників. А. КУН з походження словак, добре володіє слов'янськими мовами. В свойому ставленні до людей не робить жодної різниці щодо національної приналежності.

Отже, якщо ми оберемо його, то забезпечемо себе цілий рік від найменших зловживань, а головне ми певні, що Антін Кун ніколи не зрадить інтересів робітників локалу, а навпаки самовідддано захищатиме їх.

Голосуйте за голову локалу **Антона КУНА.** Виборча машина ч. 2.

A groupe of members of Lo. 95.

ВНАСЛІДОК ТОРНАДА В КЕНЗАСІ ЗГИНУЛО 13 ОСІБ

Ель Дорадо, Кензас. — Сильний торнадо знищив 40 бльоків в новій мешканевій дільниці міста Ель Дорадо. Коло 13 осіб згинуло, а 49 осіб поранені. Число людських жертв може змінитися, коли будуть докладні обрахування. Буревій скинув з автостради три авта, перервав електричні проводи та телефони й водопроводи.

● **Апостольський нунцій** в столиці Ірляндії Дубліні, архиєпископ Альберт Левам, на спеціяльній церемонії передав ірляндському президентові Сінові О'Келлі найновіше встановлене Папою відзначення — Золотий комір Папського ордену. Це перший голова держави, наділений таким папським ордером.

● **Польський кардинал Стефан Вишинський** закинув в недільній публічній проповіді комуно - польському урядові, що він не дозволяє на будову нових церков. У самій Варшаві, — казав він — треба 40 нових святинь, бо тепер там більше на 300,000 мешканців в порівнянні з передвоєнними роками, а менше церков, що їх понищено і тільки частинно відбудовано.

● **В Ню Йорку** в готелі Валдорф-Асторія 45 кельнерів здавало кінцевий практичний іспит тим способом, що услуговували при обіді 120 особам, які були вибрані з готелевого промислу і зі школи та робітничої спілки.

Сповільнюється зменшування промислових інвестицій

Вашинґтон. — 8-го травня уряд опублікував числа про видатки підприємців на фабричні інвестиції в цьому році, з яких виходить, що і в цьому році ці видатки будуть на 17% менші в порівнянні з 1957 роком. Але в цьому звіті є і оптимістична нотка про те, що починаючи від половини цього року, це зменшування видатків на промислові інвестиції не буде таке велике як дотепер. Промисловці й підприємці плянують видати на інвестиції в цьому році 30,700,000,000 долярів, а минулого року вони видали були 37 більйонів долярів. Збільшення федеральних видатків і припинення зменшування видатків на інвестиції свідчить про те, що економіка країни почне поліпшуватися вже в найближчому часі, про що свідчать також збільшене число затруднених і зменшене число безробітних в травні цього року. ч

Трав'яні коники загрожують пшениці в 5-ох південних стейтах

Вашинґтон. — Департамент рільництва повідомив, що в п'ятьох південно-західніх стейтах (Тексасі, Оклагома, Кензасі, Колорадо і Ню Мексіко) так розмножилися польові коники, що ці комахи загрожують цілком знищити цьогорічну пшеницю, яка по раз перший в цьому році вдалась після посухи в попередніх роках. Секретар рільництва Езра Тефт Бенсон закликає фармерів, повітових і стейтових урядовців підтримувати федеральні заходи для знищення цієї загрозливої сарани. Федеральний уряд обіцяє дати одну третину коштів на посипування землі порошком, який нищив би польових коників. Цьогорічна волога весна сприяла не тільки ростові буйної пшениці, але також і розмножуванні трав'яних коників.

Засідання уряду у Франції — за „Наполеонським зразком"

Париж. — Після понеділкового засідання французького уряду, його речник письменник Андре Мальро сам прирівняв спосіб відбування засідань уряду до Наполеонських часів і звичаїв. Іншими словами, на засіданнях уряду де Ґоля не відбуваються дебати й ніякі справи не вирішуються голосуванням. Всі справи є сухо референі й вирішувані прем'єром авторитативно, при чому він часто подає до відома свої рішення. На тому останньому засіданні він подав до відома м. і. призначення 5-ох нових міністрів — пошти й телеграфу, публічних робіт, ветеранських справ, сільсько-господарських справ і відбудови та мешкальних домів. 4 нові міністри — це члени чотирьох політичних партій від Соціялістичної по Незалежну й деґоллістів включно, та один безпартійний фахівець. Де Ґоль знову поминув цілком найбільш прононсованих діячів з альжирського Комітету публічного спасіння при обсаджуванні цих 5-ох міністерств. Трохи яснішою стане їх доля і дальша політична роля, коли до Парижу повернуться головні актори альжирської драми: головний змовник Леон Дельбек, головний політичний дорадник альжирських генералів Жак Сустель, Паскаль Арріджі з Корсики й інші. Всі вони мають вернутись до Парижу в цьому тижні. Найбільше зацікавлення викликало призначення префекта (повідового старости) Гю Лямассур-а префектом збунтованої Корсики, на якій фактична влада знаходиться ще в руках парашутного полковника Роберта Томазо, що перевів був переворот, зайнявши будинок префектури. „Пацифікація" Корсики буде остаточним заведенням авторитету уряду де Ґоля в цілій Франції.

● **На Світовому Ярмарку у Брюсселі** було за перших 48 днів 8,662,760 відвідувачів. Голова Ярмаркового Комітету сподівається, що загалом цей Ярмарок - виставу відвідає 30 мільйонів осіб.

ДО ЧЛЕНІВ ЮНІЇ РОБІТНИКІВ, ЩО РОЗБИРАЮТЬ ДОМИ

Відділ 95

Ви маєте знову вибрати своїх урядників і бизнесових аґентів.

Ви мусите вибрати найбільш кваліфіковану людину на кожний пост, направити всі надужиття і знову одержати ті праці, страчені з уваги на зле керівництво останніх двох років.

Ви очікували на повідомлення від свого бизнесового аґента — але відповіддю була мовчанка.

Я з відданістю зголошую себе як кандидата на бизнесового аґента Відділу 95 і покликаюсь на мої попередні заслуги від 1927 р. як бизнесовий аґент в Ню Йорку і Ню Джерзі.

Коли я був вже вибраний 19 разів як бизнесовий аґент Ню Йорку і Ню Джерзі, тоді не було жадних скандалів, судових процесів і обвинувачень.

З братерським привітом

Charles Glenn

Book 662

ГОЛОСУЙТЕ НА No. 13

Купуйте в підприємствах, що оголошуються у „СВОБОДІ"!

ТАРЗАН, ч. 4075. Щире прийняття.

„Зловлений" кількома тубільцями Тарзан дав себе запровадити до дивного села на вершку скелі, де Том Кейсі представився!

— Якщо ви є Том Кейсі, то я не назвав би атаку на групу вашого небожа признакою великої приязни, — сміявся мавполюд.

— Джім?... Тут? — вигукнула людина. — Це ж неймовірне! — Можливо, — сказав Тарзан. — Ходім, я заведу вас до нього.

● РОЗШУКИ ●

ЙОСИФА НЕСТОРА пошукує родина в краю. Хто знав би про нього, прошу писати на адресу: **М. РИЖЕВСЬКА**, 1229 Justin Ave. Glendale, Calif.

ШУКАЮ ДІВЧАТ з села Нетреба, повіт Рава Руська: Анну Вішко, Анастазію Бакун і Анастазію Назаровец, маю відомість зі Львова від Юлії Бакун. Хто знав би про них, або вони самі прошу зголоситися до **Анастазії МАРУЩАК** (з дому Жолондик), 22 E. Russell Street, Clifton, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДІТРОЙТ, МІШ. — Відд. 146 ім. Івана Франка, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 15-го червня о год. 1:30 по пол., в залі У. А. Осередку при Карпентер і Мітчел. Проситься всіх членів прибути на збори, а особливо проситься залеглих членів зі своїми вкладками, прийти і вирівняти всі залеглості. — М. Війтишин, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.—Т-во Укр. Січ, Відд. 170, повідомляє, що збори відбудуться в пятницю, 20 червня, о год. 6 веч., в приміщенні У. Н. Дому на 433 Hoboken Ave. Просимо довгуючих членів не забувати вирівняти свої вкладки перед вакаціями. — П. Мелень, предс.; В. Плетчок, кас.; І. Грабар, секр.

ЮТИКА, Н. Й. — Відділ 483 повідомляє всіх своїх членів як також і не членів прибути на піврічні збори в суботу, 14 червня, о год. 5 веч, в залі 813 Hamilton St. Прохання до всіх членів прибути точно на вказаний час. Першою точкою буде звіт делеґата про 24 Конвенцію УН Союзу. — В. К., предс.; І. Я., секр.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників